

LUNDS
UNIVERSITET

Sociologiska institutionen

Rädslan och trygghetens nyanser

En studie om hur unga män upplever och talar om känslorna om rädsla och trygghet

Författare: Vjollca Berani

Kandidatuppsats: SOCK04, 15 hp

VT 2020

Handledare: Alison Gerber

Författare: Vjollca Berani

Titel: Rädslan och trygghetens nyanser

Kandidatuppsats: SOCK04, 15 hp.

Handledare: Alison Gerber

Sociologiska institutionen, VT 2020

Examinator: Sara Eldén

Sammanfattning

Syftet med den här studien har varit att tolka hur unga män i åldern 18–24 år utifrån emotionssociologisk synvinkel upplever känslan av rädsla och trygghet, och hur de utifrån ett genusperspektiv talar om känslor. Vidare har studien undersökt vad som bidrar till de unga männen känsla av rädsla och trygghet. Detta har gjorts genom en kvalitativ metod i form av fem semistrukturerade intervjuer med unga män. Studiens teoretiska ramverk har bestått av begrepp inom emotionssociologin och genus. Följande frågeställningar har behandlats:

- Hur upplever unga män rädsla och trygghet?
- Hur talar unga män om rädsla och trygghet?

Sammantaget visar resultaten på, att det är flera faktorer som påverkar intervjudeltagarnas känsla till rädsla och trygghet, där känslorna förekommer i den sociala terrängen och i samspel med andra människor. Intervjudeltagarna använder sig av olika strategier för att orientera sig i den sociala terrängen, strategier som i sin tur ger upphov till ökad känsla av trygghet och minskad känsla av rädsla. Något som är utmärkande i resultaten är att intervjudeltagarna inte förknippar rädsla och trygghet med brott. Resultaten visar att intervjudeltagarna inte tycker man ska visa rädsla, oavsett vad det är för situation de hamnar. Vidare visar resultaten att vissa av intervjudeltagarna tycker att det inte är ”manligt” att prata om känslor.

Nyckelord: att göra kön, emotionssociologi, genus, rädsla, trygghet

Emotioner uppstår inte i ett vakuum och är inte tydligt avgränsade. De ingår i ett socialt sammanhang och de föds och göds i interaktioner mellan människor, samtidigt som de utgör drivmedlet för dessa interaktioner och alla andra handlingar. Emotioner är med andra ord både en orsak till sociala handlingar och ett föremål för sociala handlingar. Den som inget känner utför inga handlingar. För att förstå mänskligt handlande räcker det alltså inte att förstå hur människor tänker, vi måste också förstå vad de känner. (Åsa Wettergren 2012:11)

Tackord

Tack till intervjudeltagarna, utan er hade denna studie aldrig gått. Tack för ert förtroende.

Tack till min kära familj, speciellt tack till min fina dotter Emine.

Lund augusti 2020

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	1
1.1 PROBLEMFÖRMULERING.....	2
1.2 SYFTE OCH MÅL	2
1.3 FRÅGESTÄLLNINGAR	2
1.4 DISPOSITION.....	3
2. TIDIGARE FORSKNING	3
2.1 EMOTIONERNA I DEN SOCIALA TERRÄNGEN	3
2.1.2 FAKTORER SOM PÅVERKAR KÄNSLORNA AV RÄDSLOR OCH (O)TRYGGHET	4
2.2 TIDIGARE FORSKNING OM HUR MÄN TALAR OM KÄNSLOR	5
3. TEORETISKT RAMVERK	6
3.1 EMOTIONSSOCIOLOGI	6
3.1.1 VAD ÄR EN KÄNSLA OCH VAD ÄR EMOTION?	6
3.1.2 EMOTIONELLA PROCESSER.....	7
3.1.3 EMOTIONSARBETE.....	8
3.1.4 EMOTIONELLA REGLER	8
3.1.5 EMOTIONSREGIM	8
3.1.6 KÄNSLA OCH FÖRNUFT	9
3.1.7 HANDLINGSINTERNA OCH HANDLINGSEXTERNA EMOTIONS	10
3.1.8 MAKT OCH STATUS.....	10
3.1.9 EMOTIONSVÄXLING	11
3.2 KÖN OCH GENUS	12
3.2.1 ATT GÖRA KÖN/DOING GENDER	13
3.2.3 HETEROSEXUELLA EMOTIONSREGIMET & KÖNADE EMOTIONELLA MANUS	13
4. METOD.....	14
4.1 VAL AV METOD	14
4.1.2 FORSKNINGSAKSATS.....	15
4.1.3 URVAL OCH PROCESS.....	15
4.1.4 INTERVJUGUIDE	15
4.1.5 INTERVJUSITUATION.....	16
4.2 AVGRÄNSNINGAR	16
4.3 ETISKA ÖVERVÄGANDE	16
4.4 PRESENTATION AV INTERVJUPERSONERNA	17
4.5 DATAANALYSMETODEN	18
4.6 METODDISKUSSION OCH KRITIK.....	18
5. RESULTAT OCH ANALYS	19
5.1 EMOTIONELLA PROCESSER	20

5.1.2 EMOTION OCH FÖRNUFT	21
5.1.3 EMOTIONSREGIM	25
5.2. KÖNADE EMOTIONELLA MANUS	27
5.2.1.HETEROSEXUELLA EMOTIONSREGIMET.....	28
5.2.2 DEN "MANLIGA" EMOTIONSVÄXLINGEN.....	30
6. SLUTSATS	32
6.1 HUR UPPLEVER UNGA MÄN KÄNSLORNA OM TRYGGHET OCH RÄDSLÅ?	32
6.2 HUR TALAR UNGA MÄN OM RÄDSLÅ OCH TRYGGHET?.....	32
6.3 AVSLUTANDE DISKUSSION OCH EGNA REFLEKTIONER.....	33
6.4 FÖRSLAG TILL VIDARE FORSKNING	34
LITTERATUR OCH RAPPORTER	35
BILAGA 1. INTERVJUGUIDE.....	38
BILAGA 2.....	39

1. Inledning

På ett seminarium i en sociologikurs hösten 2019 visade kursledaren en powerpointbild som föreställde resultat från den nationella trygghetsundersökningen som genomförs varje år. Syftet med trygghetsundersökningarna är att kartlägga allmänhetens känslor om otrygghet, rädsla och oro. Resultaten visade att unga män i åldern 16–24 år är mer utsatta för brott men visar mindre rädsla, eller åtminstone rapporterar mindre rädsla. Detta fångade upp mitt intresse och motiverade mig att genomföra denna studie.

Tio år innan detta seminarium, år 2009 skrev Mia Sjöström en artikel i Svenska Dagbladet med rubriken ”Män är inte fostrade att prata känslor”. I denna artikel intervjuades två chefer som deltagit i en ledarskapskurs med genusperspektiv tillsammans med andra manliga chefer. Väl där fick de öva på att prata om känslor tillsammans, något som till synes verkade svårt att göra för de involverade. ”– Vi män är inte präglade att vara känslomänniskor” sade en av de som närvarade på ledarskapskursen (Sjöström Mia, 2009).

Barnet tillskrivs tidigt olika emotioner beroende på om det är en pojke eller flicka. Allmänt känt är att kvinnor är mer emotionella än män och män i inte gråter lika mycket. Dessa förstärks genom subtila processer i interaktionen mellan barn och föräldrar. Föräldrarna förhåller sig olika till samma känslouttryck beroende på om barnet är en pojke eller en flicka (Fivush med flera citerad i Hedenus med flera, 2015).

Rädsla kan uppfattas olika men den huvudsakliga definitionen är att den grundar sig i subjektiva upplevelser och tolkningar. Ferraro & LaGrange menar på att människors uppfattning av omvärlden ger upphov till ett brett spektrum av upplevelser. (Ferraro & Lagrange 1987). Sigmund Freud menade att rädsla är en reaktion på ett specifikt hot och har därför ett konkret objekt (citerat i Giddens 1999). Många förknippar däremot rädsla med brott, men sambandet mellan brott och rädsla är varken omedelbar, nödvändig eller enkelriktat (Heber, 2007 och Furedi, 2007).

Känslan av trygghet är högst subjektiv och skiljer sig åt. Trygghet kan ses som en känsla av välbefinnande och ingen oro eller hot finns närvarande i individens omgivning. Trygghet är den subjektiva upplevelsen av känslan av kontroll över situationer och närvaron av tillit till andra människor. (Giddens, 1999)

1.1 Problemformulering

Sedan 2006 genomförs den nationella trygghetsundersökningen årligen i Sverige för att kartlägga och ge en övergripande bild av allmänhetens utsatthet samt otrygghet (Brå, 2017). Resultaten visar att unga män i större utsträckning rapporterar om en större utsatthet än kvinnor gällande de olika brottstyperna, trots detta rapporterar dessa unga män mindre rädsla än kvinnorna.

Vi blir mer och mer medvetna idag om de förväntningar och könsnormer som präglar vårt samhälle och gör vårt yttersta för att jämna ut dem. Många debatter om könsnormerna handlar om föräldraledighet, löneskillnader, arbetsmarknaden, utbildningar och så vidare. Däremot diskuteras inte mycket om mäns och kvinnors skillnader till att ge uttryck för sina känslor.

Rädsla och otrygghet är ämnen som idag tar upp en allt större plats i media. Det har även blivit en stor del av kriminalpolitiken och används för att motivera politiska initiativ (Regeringsförklaringen, 2003), trots detta är det ett underforskat område om unga mäns känslor om rädsla och trygghet.

Studier av känslorna rädsla och trygghet är relevanta inom sociologin. Denna studie har en emotionsociologiskt perspektiv för att bidra till en ökad förståelse om hur unga män upplever och talar om dessa känslor för att öka kunskapen inom området.

1.2 Syfte och mål

Syftet med föreliggande studie är att tolka hur unga män i åldern 18–24 år utifrån emotionssociologisk synvinkel upplever känslan av rädsla och trygghet, och hur de utifrån ett genusperspektiv talar om känslor. Den sociologiska relevansen ligger även i att studera vilka bakomliggande orsaker till hur rädsla och trygghet uppstår. Målet med studien är att bidra till ett forskningsfält som på kvalitativ nivå är underforskat.

1.3 Frågeställningar

Frågeställningar som ska besvaras i studien är:

- Hur upplever unga män rädsla och trygghet?
- Hur talar unga män om rädsla och trygghet?

1.4 Disposition

Uppsatsen innehåller sex kapitel: Kapitel 1 presenterar uppsatsens problemformulering, övergripande syfte och frågeställningar, kapitel 2 behandlar tidigare relevant forskning som ligger till grund för denna uppsats. Kapitel 3 beskriver de begrepp som valts ut för att analysera resultatet och utgör således föreliggande uppsats teoretiska ram. Kapitel 4 beskriver den metod och tillvägagångssätt som undersökningen är utförd på. Kapitel 5 presenterar resultat och analys för denna undersökning och kapitel 6 behandlar en slutsats, avslutande diskussion och reflektioner samt förslag på vidare forskning.

2. Tidigare forskning

Tidigare relevant forskning hittades både nationellt och internationellt. Däremot lyser kvalitativa forskning av unga mäns känslor med sin frånvaro. De tidigare forskningarna som har sökts har resulterat i uppsatser om känslorna av rädsla och trygghet kopplade till de kriminologiska studierna och hur dessa känslor uppkommer i samband med brott.

Sökningarna efter de tidigare forskningarna har medfört svårigheter, eftersom ämnet i sig inte är så omdiskuterat och inte så utforskat. Med hjälp av sökbaserna LUB och googleschoolar har relevanta avhandlingar om känslorna rädsla och trygghet hittats. Utöver detta så har en avhandling från Veronica Burcar hittats där hon skriver om unga mäns utsatthet för brott, och hur de talar och framställer känslor.

2.1 Emotionerna i den sociala terrängen

Heber gör 2007 en avhandling som omfattar beskrivningar av rädsla och brottslighet med hjälp av 28 djupintervjuer med personer som bor på olika områden i Stockholm. Hebers resultat visar att rädsla uppkommer framförallt i områden man inte riktigt är bekant med. Närvaron i ett område som man inte är bekant med och bland människor som är okända inverkar på känslan av trygghet. Det leder till känslan av utsatthet och utlämnande. Den informella sociala kontrollen väger tungt, och är en mycket viktig trygghetsfaktor som bidrar till känslan av trygghet. De flesta människor upplever inte rädsla i hemmet eller på sin arbetsplats (Heber, 2007). En viktig faktor till känslan av trygghet är närvaron av andra människor, som en storstad kan bidra till. Den ständiga närheten till andra människor kan öka självförtroendet att vara självständig och upplevelsen av rädsla minskar då (Koskela, 1999 citerad i Heber 2007, s.76).

Sammanfattningsvis är inte intervjudeltagarna i Hebers studie rädda för brott. De kan däremot uppleva rädsla i vissa situationer, platser eller när de möter okända personer. Rädslan för att utsättas för brott genererar till otrygghet, detta kan leda till negativ inverkan på människors liv som leder till att de undviker offentliga platser. Detta bidrar även till att den brotts förebyggande åtgärden, som är den informella kontrollen, minskar. Bristen på gemenskap och isolering kan leda till en ökad känsla av sårbarhet, vilket leder till rädsla (Hale 1996).

Furedi (2007) menar att rädsla inte är kopplad till förekomsten av brott. De som är mest oroliga för att bli offer är de som är minst benägna att utsättas för brott, visar ett antal undersökningar (jmf BRÅ). Det finns inget tydligt samband mellan brottstrender och olika nivåer av rädsla menar Furedi, som tyder på att oron för att bli offer är kulturella influenser. Furedi tar även upp kriminologen Garlands förklaring av dessa influenser som brottskomplex. Dessa komplex omfattar ett kluster av attityder som är formade av tron att den höga kriminalitet som råder är en normal del av livet. Medvetenheten om brottslighet som är inbäddad i vår kultur uppmanar oss att ta till egna och individualiserade rutiner för att skydda oss mot den. Furedi betonar att olika strategier används för att undvika att utsättas för brott, och detta har blivit en stor del av individens vardagliga liv som påverkar hur vi utför våra handlingar (Furedi, 2007).

2.1.2 Faktorer som påverkar känslorna av rädsla och (o)trygghet

Många andra faktorer spelar roll i känslan av rädsla och trygghet. Skogan och Maxfield gjorde en studie 1980 om viktimisering, rädsla och reaktioner på brottslighet i tre amerikanska städer. Resultatet visade att en personlig erfarenhet av brott må spela en begränsad roll vid förklaringen av den allmänna känslan av rädsla, men för den som är personligen involverad av brottsupplevelser sen tidigare kan det vara traumatiserande (ibid). Resultatet av Skogan och Maxfield studie visade även att individuella upplevelser påverkar fruktan avsevärt, men likaså omgivningen och relationer mellan människorna bidrar till känslan av ökad fruktan och rädsla.

Birgitta Andersson hävdar att kvinnor och män upplever de offentliga rummet olika, och att känslan av trygghet, rädsla och oro kan kopplas till risken att utsättas för våld (Andersson, 2002).

Det finns även en del forskning om huruvida media beskriver och lyfter fram brott. När människor informeras om brott så ökar även deras medvetande om brott (Kilchling citerad i Heber, 2007). Via media får vi information om andra människors utsatthet, om det finns en samhörighet med offret och den som tar emot informationen skapas en bild som kan

ge upphov till rädsla. Människor blir mer medvetna om brott på grund av media, och påminda om att brott har begåtts (Hale, 1996).

I en rapport av Lozanovski och Wadbring (2013) berättar unga, hur de reflekterar över nyheter och nyhetsvanor. Resultatet av intervjuerna visar tydligt att de lokala nyheterna, och det som händer i ungdomarnas omedelbara närhet hjälper dem att navigera i samhället. Informationen de får av de lokala nyheterna hjälper dem att förstå hur de själva ska bete sig i sitt närområde. Detta innebär att personer som läser och tittar på media påverkas betydligt mer då de blir påminda om brott. En artikel från George Gerbner förklarar att ett intensivt och långvarigt tv-tittande leder till att man ser på omvärlden så som den ser ut på TV (Gerbner, 1980).

2.2 Tidigare forskning om hur män talar om känslor

Burcar Veronika (2005) belyser i sin intervjustudie, unga mäns utsatthet och rädsla för brott och analyserar hur de intervjuade männen talar om sin rädsla. Burcar kommer fram till att männen använder många medel för att inte framstå som rädda. Resultatet visar även att rädslan tonades ner bland deltagarna och de använde sig av ordval och begrepp som är förknippade med manlighet. Burcar menar att det är genom framställandet av genus, där det anses feminint att vara sårbar, svag och rädd och maskulint att vara stark och orädd som blir ett dilemma för en man att berätta om sina rädslor, då det skulle framställa honom som omanlig (ibid).

I en studie av Robbie Sutton och Stephen Farrall (2004) hävdar de att män inte rapporterar sin rädsla uppriktigt. De sociala förväntningarna kring maskuliniteten hindrar många män från att svara ärligt på frågor om rädsla. Sutton med flera använde sig av enkätundersökning som var riktad till unga män över 16 år. Resultaten visade bland annat på önskvärda sociala beteenden. En viktig upptäckt i deras forskning var att känslan av att vara orädd var en del av det typiskt maskulina idealet bland respondenterna. Rädsla ansågs feminint och icke önskvärt bland de svarande (ibid).

Jeralynn Cossman och Nicole Rader (2011) studerade högskolestudenters rädsla för brottslighet hos studenter. Forskarna använde sig av ett doing gender perspektiv för att tydliggöra könsskillnaderna. Variablerna de använde sig av i studien var, bland annat rädsla för brott och rädsla för andra. Cossman och Rader resultat visar skillnader i hur de manliga och kvinnliga studenterna ger uttryck för sin rädsla. Manliga studenters uttryck för rädsla i studien

var förknippade med deras personliga egenskaper såsom ras, ålder, föräldrars status, medan de kvinnliga studenters rädsla var mer förknippade med brott.

3. Teoretiskt ramverk

I följande kapitel presenteras studiens teoretiska ramverk. Avsnittet är uppdelat i underrubriker, där teorin om emotionssociologi först introduceras, därefter redogörs begrepp om de emotionella reglerna och emotionsarbete, sedan redogörs definitioner av de emotionella processerna, kontinuumet mellan emotion och förnuft, status och makt, och emotionsväxling. Avslutningsvis redogörs det för begreppen kön och genus, doing gender, det heterosexuella emotionsregimet och könade emotionella manus.

3.1 Emotionssociologi

Emotionssociologin studerar emotioner som ett socialt fenomen och det är framförallt emotioner i sociala sammanhang som studeras, med utgångspunkt att emotioner skapas i och genom människor som interagerar med varandra. Det är emotionerna som utgör drivmedlet för interaktion och andra handlingar mellan människor (Wettergren, 2013).

Hochschild, Arlie lade 1987 grunden för emotionssociologisk terminologi med begrepp såsom känslö- och uttrycksregler, emotionsarbete och emotionshantering, ytagerande, djupagerande samt reglerinran i boken ”The Managed Heart”. Inför varje handling finns det emotioner. Hochschild skiljer på ”feeling” och ”emotion” och menar att emotion är mer fysiska känslor som att rodna, darra och svettas än vad ”feeling” är (Hochschild, 2003).

3.1.1 Vad är en känsla och vad är emotion?

Det finns olika definitioner av känsla, beroende på vilka perspektiv man utgår ifrån. För denna studie har sociologiska definitioner av känsla sökts. Wettergren belyser att alla emotioner är känslor, men alla känslor är inte emotioner (Wettergren, 2013). Känslor är ett underligt fenomen och kan inte bara uppstå ur tomma intet. Emotioner finns på grund av människors interaktioner med varandra, styr hur interaktionen kommer att fortskrida och hur individen kommer att handla. Som människor upplever vi emotioner hela tiden och ibland motstridande sådana. Vilka emotioner som har störst betydelse för en individ går inte att svara på i förhand, utan allt hänger på sammanhanget, tolkningen, de inblandades olika uppfattningar och de kulturella

influenserna. Det är detta som har betydande påverkan för hur en individ kommer att känna för studien i den situation som råder (ibid).

Hochschilds definition av begreppet känsla är ”något vi upplever när kroppsliga sensationer är förenade med det vi ser eller föreställer oss” (Hochschild, 2003). Hochschild menar att människor arbetar med sina känslor, genom att undertrycka eller framkalla dem för att passa rådande situation.

Wettergren, Starrin och Lindgren (2008) menar att emotioner utifrån ett sociologiskt förhållningssätt bygger på antagandet om att emotioner uppstår i situationer där människor möts, det vill säga i den sociala interaktionen och påverkar därmed människors handlande. De hävdar att, gemensamt för andra samhällsvetare och sociologer är en delad uppfattning att emotioner utgör en biologisk signalfunktion som talar om för oss, vad som händer i situationen, och var vår uppmärksamhet ska riktas. Hochschild (2003) menar att människors känslor är en sinnesförmåelse som kommunicerar information och är också av biologiskt ursprung. Likväl menar hon att människans känsla således påverkas av den sociala interaktionen, och att förväntningarna i en situation inverkar på vilka känslor som infinner sig hos personen och hur dessa uttrycks.

Även om känslor och emotioner är socialt konstruerande bör man ta hänsyn till de biologiska och neurologiska förutsättningarna för att uppleva dessa. För att en känsla ska uppstå krävs en biologisk organism med ett nervsystem och en hjärna. Att rädsla är exempel på biologisk känsla som har ett syfte att skydda från fara är givet, men om man övergår från det biologiska till det sociala så kan helt plötsligt rädslans objekt flyttas från fara för liv till en rädsla att förlora sin sociala status eller arbete. Detta kan i sin tid bli avgörande för ens handlingar menar Wettergren (2015).

För denna uppsats syfte finns det inget behov av att skilja på ”feeling” och ”emotion” och därför görs valet att känsla och emotion används som synonymer.

3.1.2 Emotionella processer

Varje definition av en emotion är en hypotetisk konstruktion, som innebär att det människor faktiskt känner och hur de agerar på den känslan är en empirisk fråga. Det går inte att på förhand avgöra vilka emotioner som spelar störst roll i en given situation, då det är olika parametrar som är inblandade. Definitionen av de emotionella processerna, är alltså flödet av emotioner mellan människor som ibland och ibland inte kristalliserats i en specifik emotion som man är medveten

om och reflekterar över. Det vi upplever blir således avgörande för hur vi handlar (Wettergren, 2013).

3.1.3 Emotionsarbete

Det individen gör när hen hanterar emotioner i förhållande till normer och kontexter är enligt Hochschild emotionsarbete. Det finns två breda former av emotionsarbete där, den ena är att framkalla en önskad emotion som frånvarande. Detta görs genom *djupagerande*, där personen söker sig till emotionen för att både känna och uttrycka den. Den andra innebär att trycka undan en oönskad emotion genom *ytaggerande*, vilket innebär att man uttrycker istället en annan emotion som är mer lämplig i situation och kontext (Hochschild, 2003).

3.1.4 Emotionella regler

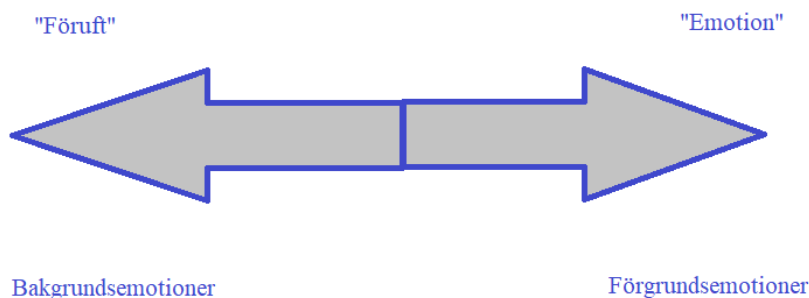
I de olika sociala kontexterna finns även känsloregler som är baserade på andras reaktioner på emotioner och emotionsuttryck. I de flesta sociala grupper och sammanhang finns det uttalade normer och regler om vilka känslor som bör uttryckas var och hur. Dessa regler är regler som vi har lärt oss genom socialisationsprocesser. Det vi känner anpassar vi efter rådande känslö- och uttrycksregler och anpassningen sker genom att vi hanterar eller bearbetar våra känslor. Detta sker genom socialisationen som vi får genom ”signifikanta andra” (familjen, skolan, från födseln och vidare genom våra liv). Exempel så är det högst olämpligt att skratta på en begravning, eller gråta på en fest. Genom att vi håller oss till dessa uttrycksregler anpassar vi våra känslor i rådande situationer (Hedenus med flera, 2015).

3.1.5 Emotionsregim

Emotionsregim är ett system samlad av känslö- och uttrycksregler, som tillsammans med språket, gör det möjligt att reflektera kring, klassificera och hantera emotioner och emotionella processer. Här ingår även begreppet *habituering*, som kan förklaras genom att emotionerna blir en vana genom övning som sätter sig i kroppen. När kroppen känner igen en viss situation, placeras in i kända rumsliga kontexter så spelar den upp den inövade känslan. Människor har med hjälp av socialisationen habituerat känslö- och uttrycksregler som förknippas med normalt beteende i olika situationer, sammanhang och sociala interaktioner (Wettergren, 2013).

3.1.6 Känsla och förnuft

Wettergren (2013) menar att det finns olika aspekter inom emotionsforskningen av sambandet mellan känsla och förnuft. Den kritiska modellen för emotioner, är att känslor och förnuft är två helt olika fenomen. Wettergren använder sig av två uppdelningar som hon kallar för bakgrundsemotioner och förgrundsemotioner. Emotion och förnuft är ett kontinuum och innebär att man alltid är emotionell, vilket framgår i figur 1. Om man inte vore det så skulle man inte kunna agera förnuftigt. I förnuftsänden är de emotionella processerna i bakgrunden och lugna. Människans fokus är således riktat mot en specifik uppgift, handling eller objekt. De emotioner som är i bakgrunden innebär att man inte är medveten om dem. Man är däremot medveten om att man känner något, och dessa emotionella processer kan vara kontroversiella eller starka. Dessa processer kan bryta mot omgivningens oskrivna normer och regler kring vad man ska känna, när och hur det ska visas eftersom den emotionella processen står själv i fokus för ens uppmärksamhet (Wettergren 2013).

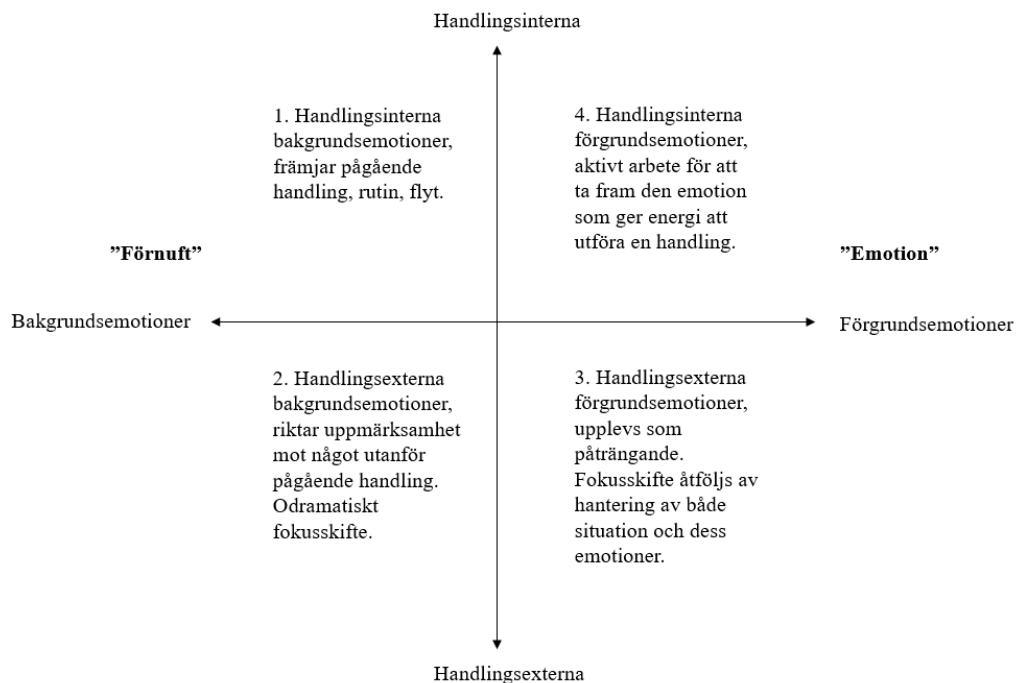

Figur 1. Två olika upplevelser, förnuft och emotion som ett kontinuum enligt Wettergren (2013, s. 20).

Wettergren betonar att man inte bör kategorisera emotioner som positiva eller negativa, bra eller dåliga. Beroende på situationens omständigheter och krav kommer den medvetna reflektionen av vad man känner och vad man uttrycker att skilja sig åt. Därav är det av stor vikt att förstå om en emotion är bra eller dålig så beror det helt och hållet på hur den konkreta situationen utspelar sig (Wettergren, 2013). Man kan således vara allt från omedveten till högst medveten om de förändringar i ens egna intryck som en situation ger upphov till och utefter detta agerar man spontant eller hämmat.

3.1.7 Handlingsinterna och handlingsexterna emotioner

De emotioner som är i harmoni med det som uppfattas som förnuftigt beteende är handlingsinterna. Det är alltså lugna, omedvetna emotionella processer som behövs för att en handling ska verkställas. När emotionerna däremot upplevs som störande och blir objekt för ens handlingar kallas det för handlingsexterna. De flyttar fokus från den aktuella handlingen till en annan handling som man istället måste ta ställning till om man ska utföra eller inte.

Figur 2. Förnuft och emotioner som kontinuum i förhållande till fyra olika komponenter, handlingsinterna/ externa emotioner samt för- och bakgrundsemotioner (Wettergren 2013, s. 24)

3.1.8 Makt och status

Förutom att emotioner uppstår i relation och samspel med andra så är de även kopplade till makt och status (Wettergren, 2013). Dessa två sociala dimensioner avgör självets plats i förhållande till den andra och i samhället som helhet. Nedan följer tabell på hur emotioner kopplas i förskjutning i de sociala interaktionerna som berör en person eller grupp. Wettergren använder sig av Theodor Kempers tillvägagångssätt att analysera alla emotionella processer utifrån en makt-/statusteori som visar att alla emotioner kan härledas ur förskjutningar i makt och status, detta ger ett upphov till samma emotioner i alla kulturer. Enligt Kemper är många känslor förknippade med förskjutningar i en persons status, (Socialt konstruerat status och inte

socioekonomisk). Ett exempel på vissa ”vardagliga” känslor illustreras i tabell 1 som visar förskjutningarna i makt och statusdimensionen. (Wettergren, 2013)

Emotion	Relationellt (socialt) ursprung	Dimension	Emotionsregim
Trygghet	Egen makt ökar, andres makt minskar	Makt	Bör visas
Rädsla, ångest	Egen makt minskar eller andres makt ökar.	Makt	Bör ej visas, tyder på svaghet.
Skuld	Jag har använt överdrivet mycket makt	Makt	Situationsberoende
Tillit	Förtroende för att den andre inte kommer att använda makt	Makt	Bör visas

Tabell 1. Exempel på hur emotioner kan kopplas till förskjutningar i en persons (eller en grups) position på makt/statusdimensionerna (fritt anpassad och bearbetad efter Kemper 2001:66 citerad i Wettergren 2013, s. 48).

3.1.9 Emotionsväxling

I en masteruppsats utförd av Nicki Sideridou (2011) undersöks likheter och skillnader mellan svenska och grekiska emotionsregimet. Förutfattade meningar säger att greker är mer känslamma, spontana och mer utlevande i sina känslouttryck än svenskarna. Däremot fann Sideridou att själva upplevelsen av emotionshantering och emotiv dissonans inte skilde sig åt mellan de två länder. Sideridou drar slutsatserna att det framför allt uttrycksregler som skiljer mellan de kulturella regimerna men samtidigt att båda kräver en hög grad av emotionshantering av sina medlemmar för att anpassa sig till kravet på tillbakahållet respektive spontana uttryck. Hon fann även att grekerna var snabbare att snabbt växla mellan olika emotioner än svenskarna. Något hon benämner som emotionsväxling (Sideridou, 2011).

3.2 Kön och genus

Under tidigt 1990-tal ifrågasatte filosofen Judith Butler åtskillnaden mellan ett biologiskt kön och ett socialt konstruerat genus. Detta då det påverkas av hur vi genom språk och samtal tolkar, förstår och bedömer kroppar. Butler hävdar att genus förmedlar kön, alltså att det är omöjligt att se kön utan att först ha en idé om individens genus. De kulturella förväntningarna minskar möjligheten till att göra annat än kvinnligt och manligt kön. (Jonsson med flera citerad i Hedenus med flera, 2015). När ett barn föds och det sägs att "det blev en pojke" återskapas de normer kring kön som en viktig egenskap. Benämningen "pojke" används för att begripliggöra och köna barnets handlingar utifrån föreställningar om maskulinitet. Det är processer som följer oss livet ut (ibid)

Fram till 1960-talet använde sig sociologer av begreppet kön. Med några undantag antog de att kön handlade om skillnader mellan män och kvinnor, och att dessa var naturligt och objektivt givna. Fram till det ovannämnda årtalet studerade sociologerna sociala fenomen med utgångspunkt i männens erfarenheter, vilket gjorde att kvinnornas erfarenheter förblev osynliga. På 1930 och 1940 talen tolkade antropologen Margaret Mead och sociologen Viola Klein kön utifrån antagandet att identiteter och sociala roller är socialt konstruerade. Båda ifrågasatte skillnaderna mellan kvinnor och män och att maskulinitet och femininitet är naturliga. (Jonsson med flera citerad i Hedenus med flera, 2015). Genusskapandet kan även handla om konstruktioner av maskuliniteter och femininitet (er). Genus är någonting som uppkommer i interaktion med andra människor och genus är därmed oundvikligt och ingenting som går att välja bort. En genusidentitet och genuskompetens utgår från människans biologiska kön, men kan införskaffas. Genus är ingenting som vi klär på oss som en tröja, utan något som görs och blir en del av vårt varande menar West & Zimmerman (2002).

Connell betonar att människor själva upprätthåller könsbundna praktiker genom att konstruera sig själva som maskulina och feminina (Connell 2009/2002 citerad i Esseveld med flera i Hedenus med flera, 2015). Hon poängterar att genus kan göras på olika sätt, där människor bryter med traditionella könade normer och regler. Detta genom att välja att klä oss på ett sätt som kombinerar feminina och maskulina attribut. Vi kan vara maskulina som kvinnor och feminina som män. Vi kan älska med personer av olika kön, sexualitet och genus. Detta i sin tur, gör genusrelationerna föränderliga (ibid).

Carrigan och andra (1985) menar att genus konstrueras genom interaktion och är således föränderlig beroende på individer, situationer och tid.

3.2.1 Att göra kön/doing gender

Mitten av 1960-taket lanserade den amerikanske psykoanalytikern Robert Stoller begreppet genus för att synliggöra att män och kvinnor, manlighet och kvinnlighet är sociala konstruktioner. Något år innan dess, 1949 skrev den franska filosofen Simone de Beauvoir: ”Man föds inte till kvinna, man blir det” (1973/1976:41 citerad i Esseveld, Mulinari, i Hedenus med flera, 2015, s. 64). Även om de Beauvoir uttalade sig om kvinnor så gällde påståendet även män. Man föds inte heller som man, utan man blir man som förkroppsligar olika maskuliniteter. De Beauvoir menade att skillnaderna i kvinnor och mäns kroppar inte har betydelse i sig, utan att de får sin betydelse i sociala sammanhang (ibid).

Sociologerna Don Zimmerman och Candice West (1987) vidareutvecklade och myntade begreppet ”att göra kön” för att klargöra att kön är något som görs. Den reproduceras och förändras i möten mellan människor. Ur ett att göra kön-perspektiv ses kön som något sociala aktörer skapar i samspel med andra. Detta perspektiv gör det även möjligt att se maskulinitet och femininitet som öppna och förhandlingsbara. Däremot innebär det inte att människor är fria att göra som de vill, eller att de kan låta bli att göra genus. Människor gör genus utifrån befintliga föreställningar om manlighet och kvinnlighet eftersom de behöver och vill framstå som begripliga i andra människors ögon, och detta eftersom de hålls ansvariga för sina handlingar utifrån könsnormer. (West, Zimmerman citerad i Hedenus med flera, 2015). Medan West & Zimmerman betonar interaktioner mellan människor.

3.2.3 Heterosexuella emotionsregimet & könade emotionella manus

I våra kroppar förankras den heterosexuella maktordningen som ett resultat från den socialisation som vi får genom ”signifikanta andra”, såsom familj, skola, kompisar, från födseln och vidare i livet. Genom emotioner får abstrakta och strukturella maktordningar en kännbar inverkan på enskilda människors liv (Jonsson med flera citerad i Hedenus med flera, 2015). Detta är vad som kallas för heterosexuell emotionsregim. Vissa emotioner som skam och stolthet fungerar som styrmedel för att människan ska anpassas till både känsloregler och andra uttalade regler. Med den heterosexuella emotionsregimet följer även könade manus för manliga och kvinnliga sätt att uppleva och uttrycka känslor (ibid).

Barnet tillskrivs tidigt olika emotioner beroende på om det är en pojke eller flicka. Oro, rädsla och ledsenhet hos flickor och vrede hos pojkar (Plant med flera, 2000 citerad Hedenus med flera, 2015). Dessa känslor förstärks i sin tur genom subtila processer i interaktionen mellan barn och föräldrar, som amerikansk psykologi forskning visat.

En studie av Chapling med flera visar att föräldrar förhåller sig olika till samma känslouttryck beroende på om barnet är en pojke eller en flicka. Även miljön utanför familjen är en stark socialisationsfaktor. Forskning har visat att skillnaden mellan pojkars och flickors könade emotionella manus är större ett år efter att barnen börjat skolan än året före. (Chapling med flera, 2005 citerad i Hedenus med flera, 2015). Till detta kommer det heterosexuella begäret. Ett begär som tidigt trummas in, genom att pojkar och flickor som leker ihop ses som potentiella partners med ömsesidig attraktion, eller att flickor och pojkar tränas att se sig själva genom det andra könets ögon och skämmas om de inte lever upp till könade ideal. (Bengtsson 2013, citerad i Hedenus med flera, 2015).

4. Metod

Följande kapitel redogör metodologin och hur föreliggande studie utförts. Först beskrivs val av metod, därefter följer en redogörelse för urval och process, intervjuguide, intervjusituation, avgränsningar, insamling av data och val av litteratur, etiska övervägande, en presentation av intervjupersonerna och dataanalysmetoden. Avsnittet avslutas sedan med en metoddiskussion och kritik för vald metod.

4.1 Val av metod

Då syftet på studien är att belysa hur unga män upplever känslor om rädsla och trygghet och hur de talar om känslorna, så har det i denna studie använts en kvalitativ metodansats. En kvalitativ forskare eftersträvar en nära relation till de personer som studeras för att forskaren ska kunna uppfatta världen på samma sätt som de gör (Bryman, 2018). Kvalitativa intervjuer kan skildra intervjupersonens livsvärld så att dennes agerande åskådliggörs och blir begriplig (Rennstam & Wästerfors, 2015). Lämpligen har teorier inom emotionssociologin valts för att besvara studiens ena frågeställning, och teorier inom genus och att göra kön har valts för att besvara studiens andra frågeställning.

Studien har grundat sig på fem semistrukturerade intervjuer med fem unga män i åldern 18–23 år. En intervju som är semistrukturerad ger forskaren möjlighet att lyssna på informantens

vinkel och upplevelse av det ämne som studeras, vilket är förenligt med föreliggande studies syfte.

4.1.2 Forskningsansats

Föreliggande studie har en induktiv forskningsansats. En induktiv forskningsansats är när teorin är resultatet av en forskningsinsats. (Bryman, 2018). Däremot har ett nytt begrepp kompletterat studien vid bearbetning av resultatet för att belysa att det teoretiska inte helt kunnat styrka och förklara ett fenomen. Det nya begreppet kommet att benämnas ” *den manliga emotionsväxlingen*”.

4.1.3 Urval och process

I föreliggande studie har det använts ett bekvämlighetsurval. Forskaren gör sitt urval utifrån en önskan om att intervjua personer som är relevanta för forskningsfrågan (Bryman, 2018). Ett bekvämlighetsurval innebär att man som forskare tar de personer som mer eller mindre av en tillfällighet råkar dyka upp (ibid).

I mars 2020 skrevs ett inlägg gällande deltagandet i studien ut på plattformen Facebook. I inlägget framgick det att det är ett examensarbete i sociologi på universitet i Lund som ska genomföras, och att målgruppen för studien är män i åldern 18–24 år. Det framgick även att studien ska handla om trygghet och rädsla. För att sedan kunna genomföra studien valdes bekvämlighetsurvalet för att finna de intervjudeltagare inom varje ålderskategori, som är villiga att delta och som är lättillgängliga. Inför studien har däremot inte varje ålderskategori kunnat hittats, varav den yngsta intervjudeltagaren är 20 år och den äldsta är 23 år. Samtliga intervjuer genomfördes i april 2020 och intervjuerna skedde enskilt mellan deltagaren och intervjuaren.

4.1.4 Intervjuguide

Vid utformningen av intervjuguiden utgicks det från teman som byggdes på de frågeställningar, och syftet som ligger som grund för uppsatsen (Se bilaga 1). Med hjälp av intervjuguiden skapades en röd tråd som skulle följas genom intervjun. Om det är frågor som inte ingår i intervjun så kan intervjuguiden ställas om, om intervjuaren anknyter till något som intervjupersonen sagt. (Bryman, 2018).

Frågorna strukturerades utefter tre huvudteman: Trygghet som känsla, rädsla som känsla och talen om känslorna rädsla och trygghet. En fast struktur på intervjun undveks för att ha öppna

frågor som gav tillfälle för intervju personen att fritt berätta. Frågorna behövde inte komma i samma ordning utan i den följd som fann sig naturligt, och genom öppna frågor fick de unga männen berätta mer ingående om deras upplevelser av trygghet och rädsla som känsla. Eftersom ämnet i sig kan uppfattas känsligt inleddes intervjuerna med enklare frågor om intervjudeltagarens bakgrund för att sedan övergå till djupare och bredare frågor. Frågorna gjordes sedan om för att passa studiens syfte. Metoden hjälpte till i processen att tolka intervjudeltagares uttalande och beskrivningar av känslorna. Rubrikerna och följdfrågorna i intervjuguiden har varit underlättande och gjort sig påminna om de olika perspektiven som ämnats gå igenom med intervjudeltagarna under intervjutillfällena.

4.1.5 Intervjusituation

Ambitionen med intervjuerna var att få intervjudeltagarna uppleva intervjuerna som lättare samtal och inte intervju, varav det i bästa mån undveks att ställa ledande och slutna frågor. Trots detta uppkom några tillfällen där frågorna uppfattades som slutna och de unga männen blev tysta. Dessa situationer räddades dock med hjälp av andra nya frågor som kunde knytas till något deltagaren nämnt tidigare. Vid något annat tillfälle hade röstinspelningen råkat stängas av och, vid några andra tillfällen blev vissa av intervjudeltagarna lite spända när frågor om känslor ställdes.

4.2 Avgränsningar

Studien avgränsades till att behandla och analysera intervjuer från fem unga män i ålder 18–24 år. Urvalet föll inom denna åldersram då det är denna ålder som visat minst tendenser till rädsla och oro i de nationella trygghetsundersökningarna. För att infalla i kriterierna om att intervjuas skulle man vara mellan 18–24 år. Anledningen till att det valdes deltagare över arton år var på grund av etiska skäl, en annan bidragande faktor är att det inte skulle behövas målsmans tillåtelse. Ingen hänsyn till socioekonomisk bakgrund eller klass togs med i urvalet. Studien avser inte heller till att kunna dra några generaliserbara slutsatser.

4.3 Etiska övervägande

För att uppnå en god forsknings ed som forskare så är det av stor vikt att hantera forskningsmaterialet varsamt och informera intervjupersonerna om de forsknings principer som

berör dem. Denna studie har följt vetenskapsrådets fyra forskningsetiska principer som innefattar:

Informationskravet, samtyckeskravet, Konfidentialitetskravet och nyttjandekravet. (vetenskapsrådet 2002).

Informationskravet förklarades för intervjudeltagarna vid kontakt med dem. Studiens syfte informerades intervjudeltagarna om och de upplystes även om att deltagandet är valfritt. De informerades även till deras rätt att avbryta sin medverkan. Intervjudeltagarna informerades även om samtyckeskravet där det förklarades innan intervjun att de har rätt att bestämma över hur informationen de delger i denna studie ska användas, och att de har rätt att vägra att viss information används. Kravet om konfidentialiteten informerades intervjudeltagarna i början på intervjuerna, där de upplystes om att all information som förekommit i intervjun behålls konfidentiella och att personuppgifterna kommer att förvaras så att obehöriga inte kommer få ta del av informationen. Intervjudeltagarna informerades även, att data som har samlats in raderas efter att studien avslutas. Även nyttjande kravet som syftar till att skydda intervjudeltagarna informerades intervjudeltagarna om där de fick ta del av att uppgifterna som förekommit i denna studie endast kommer att användas till detta ändamål och inte i några andra sammanhang eller andra studier.

4.4 Presentation av intervjupersonerna

Tre av de unga männen är bosatta i en mindre stad i södra Skåne och två bosatta i en större tätbebyggd stad. I föreliggande analys har fiktiva namn valts för att särskilja deltagarna och för att garantera dem anonymitet. De kommer märkas i tabellen nedan med fiktiva namn och deras ålder för att läsaren ska få en bild av intervjudeltagarna.

Namn	Ålder
Erik	23 år
Frank	23 år
Martin	23 år
Nick	22 år
Noah	20 år

4.5 Dataanalysmetoden

Efter varje intervju transkriberades intervjuerna ordagrant, samma dag som de hade genomförts. Därefter påbörjades kodningsarbetet. Kroppsspråk och dylikt analyserades inte utan endast intervjupersonernas muntliga berättelse låg till grund för den insamlade empirin. Till en början införskaffades ett övergripande intryck av intervjuerna. Därefter kategoriserades långa uttalanden till enklare kategorier och vissa uttalanden som hade djupare tolkning karakteriserades med färgkoder. Exempelvis stod röd färg för emotionella processer, grön färg för emotion och förnuft, blå färg för talet om känslorna.

En förbindelse till kännetecknades med intervjupersonernas uttryck genom ett eget begrepp i den öppna kodningen. Det begreppet benämns i analys och resultat kapitlet som *könad emotionsväxling*.

Således har det använts flera olika tekniker och angreppssätt för att tolka empirin i studien. Genom en kombination av öppen och selektiv kodning. Selektiv kodning handlar om att man identifierar de mest framträdande koderna för att därefter sätta ord på större datamängder (Rennstam & Wästerfors, 2015). Detta bidrog till en identifiering av skillnader och likheter mellan intervjudeltagarna och gemensamma uttryck som upprepades hos dem.

Utifrån materialet valdes de mest uttrycksfulla citaten för att illustrera intervjupersonens uttalande. Dessa citat har sedan återgetts i ursprunglig form, vissa har formulerats om och sammanfattats men inte återgetts som citat i resultatet. De citat som används i resultat är oförändrade. Om några ord har uteslutits från citatet är det angivet med hakklamrar och tre punkter [...]. Samtliga citat avslutas med intervjudeltagarens fiktiva namn. Exempelvis Nick.

4.6 Metoddiskussion och kritik

Valet att utföra kvalitativ ansats i denna studie låg till grund för att studera upplevelsen av rädsla och trygghet som känsla hos unga män i åldern 18–24 år, samt hur de talar om känslor. Studien har grundat sig på fem semistrukturerade intervjuer som analyserats med hjälp av kombinerad kodning, selektiv och öppen kodning, där det selektiva har förelegat på att identifiera aktuella valda teman som berör rädsla och trygghet som känsla, och tal om dessa känslor. För att lämpligen kunna svara på studiens frågeställningar, och uppnå studiens syfte valdes teorier från emotionssociologi och genusvetenskap.

Den öppna kodningen användes i syfte att identifiera beskrivningar som inte kunde kopplas till några teorier. Datainsamlingen och analysen har skett med stor noggrannhet och de finns tydligt beskrivna i studien, detta bör i sin tur stärka studiens pålitlighet. Nackdelar med det aktuella urvalet och avgränsningen är att den inte representerar en helhet som man vill så gärna vill tro (Beck, 2008), (Bryman, 2018). Fördelen är att den tillämpar sig bäst till de ställda frågeställningarna i studien. Man väljer själv de individer man ska intervjua (ibid). Så blev fallet i föreliggande studie då den eftersträvan var att intervjua unga män i åldern 18–24 år utan andra preferenser, och metodvalen överensstämde således bäst med forskningsfrågorna, studiens syfte och mål.

Ett homogent urval är när fenomenet studeras utifrån en grupp individer med liknande egenskaper för att få fall som liknar varandra, och genom studien av den homogena gruppen uppnås således den fördjupade kunskapen kring fenomenet utifrån upplevelserna individerna har (Patton, 1990). I många andra projekt kan generaliserbara prov vara användbara, men i föreliggande studie är det inte en strävan då intresset endast föreligger till att bidra till ny kunskap i ett underforskat ämne. I denna studie har det valts en homogen grupp för att det är den grupp som uppfyller studiens syfte. Med homogent i sammanhanget syftas det till att de unga männen uppfyller studiens målgrupp, unga män i åldern 18–24 år.

5. Resultat och analys

I detta avsnitt följer resultat och analys från de fem intervjuer som har genomförts med de unga männen. Detta synliggörs dels genom citat från intervjuerna, och genom sammanfattande beskrivningar. Avsnittet är uppdelat efter de två frågeställningar som ligger till grund för studien och redogörs i två rubriker. Dessa jämförs sedan med det teoretiska ramverket samt tidigare forskningen. Avslutningsvis följer en slutsats och avslutande diskussion med egna reflektioner.

I första rubriken behandlas de strategier i underrubriker som identifierats. Första rubriken behandlar emotionella processer, emotion och förnuft och emotionsregim. I andra rubriken behandlas könade emotionella manus, heterosexuella emotionsregimet och den ”manliga” emotionsväxlingen.

5.1 Emotionella processer

Under denna rubrik framkommer resultat till de olika strategier som identifierats om hur de unga männen upplever känslorna om rädsla och trygghet. Vidare analyseras detta med hjälp av de tidigare forskningarna och det teoretiska ramverket.

Intervjuerna i föreliggande studie visar att de unga männen förknippar känslan av trygghet med bland annat områden de rör sig i. Områden som deras grannskap eller platser de är bekanta med ökar således deras upplevelse av trygghet. Till intervjudeltagarna ställdes frågan om vad som ökar känslan av trygghet. Det som ökar tryggheten är att man kan röra sig runt fritt i sin stad och grannskap.

[...] ett samhälle där man bor lugnt och utan skjutningar. Ett samhälle där det inte händer så mycket. Inga brända bilar, inga skjutningar och alla lever som vanligt. (Erik)

Citatet ovan illustrerar att intervjudeltagaren Erik förknippar känslan av trygghet med ett samhälle som är lugnt. Viktiga faktorer som ger ökad känsla av trygghet är om man bor i stadsmiljö, och har ständig närhet till andra människor. Det ökande självförtroendet för människorna i staden gör de mindre rädda (Heber, 2007). Hochschild (2003) betonar att begreppet känsla är något som vi upplever när ”kroppsliga sensationer är förenade med det vi ser eller föreställer oss”, eller annorlunda uttryckt, det är ett medvetet samarbete med en bild, en tanke eller ett minne (ibid). Intervjudeltagaren Erik har en tanke som han föreställer, att trygghet förknippas med ett samhälle där man bor lugnt och utan skjutningar, där det inte händer så mycket. Erik skapar en mening till emotionen genom dessa reflektioner över vad han känner och vad han föreställer sig. När man reflekterar över vad man känner blir emotionen meningsskapande, detta sätts in i bredare tolkningssystem som vi själva använder för att förstå världen (Wettergren 2013). Trygghet är en subjektiv känsla som skiljer sig åt beroende på situation. Den kan ses som en känsla av välbefinnande där ingen oro eller hot finns närvarande i personens omgivning, och en närvaro av tillit till andra människor (Giddens, 1999).

En av intervjudeltagarna fick frågan, vad han förknippar trygghet med, vilket han svarar:

”Trygghet är att du kan ha din frihet när du är ute, utan att folk förstör din frihet”. (Noah)

I citatet ovan illustreras det, att Noah förknippar tryggheten med den sociala terrängen och de sociala samspelet i den. Att emotioner sker i samspelet och göds i interaktioner mellan människor är givet sedan innan. Emotioner ingår i ett socialt sammanhang och orsakar sociala handlingar. (Wettergren, 2013). Noahs uttryck för känslan av trygghet är att man kan ha sin frihet utan att folk förstör den friheten. Personer som ingår i den sociala terrängen bidrar till en ökad känsla av trygghet eller minskad känsla av trygghet. De sociala samspelet med människor är bidragande faktorer till upplevelsen av känslorna. Detta berör både känslan av trygghet och rädsla.

[...] jag vill helst inte bli ensam [...] till exempel att man kanske blir hemlös, förlorar familj och vänner, det blir jobbigt. (Noah)

Citatet ovan illustrerar vad Noahs största rädsla är. Frågan som ställdes var, vad han är mest rädd för. Detta är en annan typ av rädsla. Rädsla är en känsla som kan vara biologiskt grundad eller socialt konstruerad. Inbäddade i våra medvetande har vi rädslor som är biologiskt grundade. Noahs rädsla är av biologisk grundad karaktär.

5.1.2 Emotion och förnuft

Intervjudeltagaren Frank berättar att hans förflutna påverkar hans känsla av trygghet, ett förflutet som har involverat brott, där han både har begått brott och blivit utsatt för brott. Exempelvis väljer han att köra bil istället för att gå. Bilen, menar han blir som ens eget hem. Det går snabbare med bil än att cykla och springa därifrån, han betonar att han då kan undvika att det händer något som inte bör hända, och han slipper göra något han inte bör göra.

De emotionella processerna är en del av de handlingsinterna bakgrundsemotionerna som är omedvetna, lugna och främjande för handling. Det är en känsla av rutin och flyt. De är ett icke-emotionellt men förnuftigt synsätt. (Wettergren, 2013). En medvetenhet om brottslighet är inbäddad i vår kultur som uppmanar oss att ta till egna och individualiserade rutiner för att skydda oss mot den (Furedi, 2007). Genom att använda sig av olika strategier så undviker man att utsättas för brott, detta har i sin tur blivit en del av individens vardagliga liv som påverkar hur vi utför våra handlingar (ibid). Att Frank väljer att köra bil istället för att gå talar om en viss typ av strategi som påverkar hans handlingar. Han känner sig även mer säker i bilen och den strategin ökar Franks känsla till trygghet. De flesta människor upplever inte rädsla i hemmet eller på sin arbetsplats (Heber, 2007).

Frank nämner även, att han inte vill vistas på vissa platser på grund av personerna som befinner sig där. Eftersom Franks förflutna påverkar hans känsla av trygghet så är det förflutna applicerbar till begreppet *habituering*, som förklaras genom att emotionerna blir en vana genom upprepning som sätter sig i kroppen. Det är när kroppen placeras i kända rumsliga kontexter och känner igen en viss situation som i Franks fall. Eftersom han har ett förflutet som är kopplade till vissa emotioner så är det habituering med hjälp av bakgrundsemotionerna som orienterar Frank i de sociala rummen, vilket leder till att han undviker vissa platser och personer som finns där.

Frank berättar dessutom att han har blivit lurad av en nära vän i sitt liv. Efter denna incident uttrycker han, att han kände hat och frustration gentemot personen, och att han inte kunde göra något åt det vid tillfället som det hände. Det är lätt att vara efterklok men att han inte kunde göra mer, menar han. Han berättar också att han en tid efter incidenten träffat på denne person ett flertal gånger. På frågan om vad han kände då berättar han att han var tvungen att hålla igen känslorna och inte ville agera vid dessa tillfällen.

Vid de tillfällen Frank träffat på personen har han hållit tillbaka sina känslor för att situationen krävde det. Beroende på situation och omständighet kommer den medvetna reflektionen och hanteringen av vad man egentligen känner och vad man uttrycker att variera (Wettergren, 2013). Franks agerande var hämmat, för att den står för den subjektiva upplevelsen att man ska hålla tillbaka sina känslor för att situationen kräver det. Ett kontinuum av emotion och förnuft härskådas genom att Frank agerade förnuftigt med sina emotioner i bakgrunden. Franks hantering av emotionerna vid tillfället han träffade vännen som svek honom resulterade i en emotiv dissonans, (Hochschild citerad i Wettergren, 2013) som innebär en diskrepans mellan det man känner och det man uttrycker att man känner. När han såg ”vännen” så valde han att inte ge uttryck för det han kände.

Intervjudeltagaren Nick berättar att han ofta lyssnar på musik när han är ute. När han däremot är ute nattetid, stänger han alltid av musiken för att vara mer ”beredd”, som han uttrycker. Han berättar att han är mer förberedd i riktigt utsatta områden men att han gör det likaväl i stadsmiljö. Han menar då att han är beredd på alla möjliga saker som kan hända och förklarar även att han hade varit mer på alerten om han går på stan nattetid och ett gäng går förbi.

I Nicks fall är fokus mer riktat mot en specifik handling och ett specifikt objekt. Han är inte medveten om emotionerna då de är i bakgrunden och han övertas av förnuftet istället genom att välja att stänga av musiken. De emotionella processerna är lugna, men indikerar ett fokusskifte.

Fokusskiftet i detta fall signalerar ”fara” eller vara på ”alerten” som Nick uttrycker det, varav det får honom att stänga av musiken. Dessa handlingar ingår i de handlingsexterna bakgrundsemotionerna. En känsla som han ”noterar” i medvetandet, det är alltså inget störande moment att stänga av musiken. Det är bara ett odramatiskt fokusskifte. Att tyda efter Nicks uttalande så kan man även applicera förnuft och emotion som ett kontinuum, där fokus är riktat mot specifik uppgift, handling eller objekt (Wettergren, 2013). Genom att Nick stänger av musiken indikerar på att hans handlande utgörs mer av det förnuftiga än det emotionella

Samtliga intervjudeltagare förklarar att de medvetet undviker områden som de vet är ”problematiska”. Wettergrens begrepp om emotion och förnuft kan appliceras i sådana situationer, då emotion och förnuft är ett kontinuum som innebär att man alltid är emotionell, men att ens fokus är riktat mot en specifik uppgift, en handling, eller ett objekt (Wettergren 2013). Med hjälp av bakgrundsemotionerna orienterar sig intervjudeltagarna i den sociala terrängen. Intervjudeltagarna baserar därför sina handlingar efter emotionerna genom att undvika de ”problematiska” områdena.

Tre av de fem intervjudeltagare påstod att de aldrig hade besökt ett område som är ”problematiskt”, eftersom de menar att de, ”inte har något att hämta där”. På följdfrågan om hur det kommer sig svarar Martin, att han läser så mycket om dessa områden på nätet och tidningar om allt som sker, och att han av den anledningen inte vill befinnas där. De lokala nyheterna och det som händer i ungdomars omedelbara närhet hjälper dem att navigera i samhället. Detta innebär att de personer som läser och tittar på media påverkas mer då de blir påmind om brott (Lozanovski och Wadbring, 2013).

Erik väljer att undvika ett specifikt område då han har hört mycket om just det området på sociala medier om utsatthet och kriminalitet. Han säger vid ett tillfälle att han inte hade bildat familj i ett sådant område på grund av alla oroligheter som han har hört finns där. Han säger att han blir påmind om brott och kriminalitet av media, och detta har lett till att han väljer att undvika dessa områden som han själv förknippar med otrygghet. I Eriks fall är oron att utsättas för brott större än risken att egentligen bli utsatt, denna oro skapar i sin tur en känsla av otrygghet för Erik. Han förknippar områdena som är ”problematiska” med brott och kriminalitet. Det är en förebyggande brottsåtgärd för honom, en åtgärd som slutligen kan leda till rädsla (Hale, 1996).

[...] man ska inte visa rädsla, man ska inte visa sig svag [...]
man ska inte låta någon annan tro fel om dig, även om man är rädd. (Frank)

Citatet ovan illustrerar ett svar från Frank vid en följdfråga ställd, hur han kände sig när han blivit utsatt för brott, han förklarar då att han upplevde oro men betonade att man inte ska visa rädsla.

Emotioner uppstår i relationer och samspel med andra, vilket även innebär att emotioner är kopplade till makt och status. Det är de två huvudsakliga sociala dimensionerna som avgör självets plats i förhållande till den andre och i samhället som helhet (Wettergren 2013). Känslorna av trygghet och rädsla handlar om förskjutningar i maktdimensionen. Frank betonade flertalet gånger under intervjuerna att han undviker platser och inte vill befinna sig på vissa områden på grund av personerna som finns där. I Franks fall riskerar han förskjutningar i makt och status dimensionerna. Eftersom Franks handlingar orienteras av emotionerna väljer han aktivt att undvika områden på grund av personer som befinner sig där. En tydlig indikation som ökar känslan av trygghet är om man har stabila tillgångar och resurser. Om man däremot inte har det eller dessa är begränsade eller berövas så känner man rädsla (Wettergren, 2013). I den dominerande emotionsregimet ses det positivt till att visa tillit och trygghet då detta tyder på styrka hos en person, men genom att visa rädsla tyder på svaghet. (Ibid) (Se tabell 1 ovan, emotionsförskjutning). Franks citat styrker även hur emotioner kopplas till förskjutningar i en persons position i makt och statusdimensionerna. Rädsla innebär att egen makt minskar och den andres ökar, den bör inte heller visas då den tyder på svaghet (Se tabell 1, makt/statusdimensionerna).

En fråga som ställdes till intervjudeltagare Martin var, vad han hade känt om han hade hamnat i en situation som verkade hotfull. Han svarar att han inte är en konfliktsökande person och känner att han inte hade hamnat i sådana situationer ändå. Han menar på att han är tjugotre år gammal och inte är en person i en ”utsatt grupp” att bli överfallen, men om fallet hade varit att han hamnar i en sådan situation ändå, och om det är endast en person som är hotfull så hade han konfronterat tillbaka. Han menar att han inte vill hamna i konflikter och är inte ute efter bråk, samtidigt som han ger uttryck för att han inte hade låtit det passera förbi om situationen hade tillåtit det. Även här är maktdimensionen applicerbar, om Martin har stabil tillgång till resurser (om han möts av en hotfull person), så hade han svarat med konfrontation tillbaka.

Rädsla är ett uttryck för svaghet och bör inte visas. Således, om det är fler än en person som är hotfull så berövas han på tillgångar och i sådana fall känner man rädsla och ens inflytande minskar. Makten blir undergiven och övertas av känslan av rädsla (Wettergren, 2013). Vid den givna händelsen är det svårt att få reda på vad Martin hade känt då det är en empirisk fråga. För att bibehålla sin egen känsla av trygghet så hade han konfronterat tillbaka om situationen hade tillåtit det. Med detta ökar hans makt och den andres minskar. Martin betonar återigen att han inte är en konfliktsökande person, men om situationen hade tillåtit så hade han inte backat från att agera.

Samma fråga ställdes till Nick, vad han hade känt om han hade hamnat i en situation som verkade hotfull, varpå han förklarar:

[...] Det beror vad det är för situation såklart,
[...] det beror också på vem du är med, vad du gör, vad du har på dig. (Nick)

Intervjudeltagaren poängterar även, för att konfrontera tillbaka någon så skulle han vilja försäkra sig om att vännen han är i sällskap med gör detsamma. De emotionella processerna analyseras utifrån makt och status teori. Om man har en stabil tillgång till resurser så känner man tillit, men om man berövas på tillgången eller resursen så känner man rädsla. Detta genom att ens egna inflytande minskar (Wettergren, 2013). Nicks vän blir således även hans stabila tillgång och resurs, den stabila tillgången leder även till att man känner makt. Rädsla tyder på svaghet och bör inte visas.

5.1.3 Emotionsregim

En fråga som ställdes till intervjudeltagaren Nick var, vad han definierar som rädsla. Han berättar att det är en negativ känsla som kan få en att påverka ens handlingar. Det behöver inte bara påverka negativt utan de kan påverka en positivt också menar Nick. Han förklarar att det positiva med att känna rädsla är att man kanske väljer en annan väg att gå hem, vilket kan leda till att man undviker problem. Men däremot finns det situationer där man ändå måste möta rädsla och agera utifrån det. Han menar på att det finns olika typer av rädslor, rädsla för det nya Corona viruset, en rädsla att en familjemedlem ska få en sjukdom, en rädsla att sluta bli omtyckt och så vidare. I Nicks fall spelar även den brottsförebyggande åtgärden roll, där rädslan för att utsättas för brott genererar till otrygghet, detta kan leda till negativ inverkan på människors liv som leder till att de undviker offentliga platser (Heber, 2007).

[...] jag tror att alla känner rädsla att inte bli omtyckt, alltså alltid, för annars hade jag sagt exakt allt jag tänker och det gör jag verkligen inte, det ska man inte göra. Man måste tänka innan man pratar. (Nick)

I citatet ovan illustreras hur Nick pratar om rädslan att inte bli omtyckt. Rädsla är en känsla som kan vara av biologisk grund men är också socialt konstruerat. Att ha en rädsla att inte bli omtyckt av andra är således en social konstruktion, av citatet är det givet att Nicks känsla för rädsla är socialt konstruerat. Människor arbetar med sina känslor genom att undertrycka eller framkalla dem för att passa rådande situation (Hochschild, 2003). Nick berättar även att han inte hade sagt vad han tycker och tänker till en person han precis har lärt känna. Exempelvis om han går in med en inställning att han vill lära känna en person för en potentiell relation, så förklarar han att han inte hade sagt exakt allt han tycker och tänker i början av relationen, utan han hade slappnat av mer med tiden som går, och uttryckt mer av sina tankar och känslor ju längre tid han känner personen. Genom att människor hanterar emotioner i förhållande till kontexter och normer så blir det en del av emotionsarbete, där både djupagerande och ytagerande ingår (Hochschild, 2003). I början av en relation hade Nick använt sig av ytagerande där han hade uttryckt en annan emotion för att passa mer situation och kontext, men så småningom, allt som tiden går och han lär känna personen mer så hade han använt sig av djupagerande, där han istället söker sig till emotionen för att både känna den och uttrycka den. Nicks uttalande kan appliceras till de befintliga teorierna om känslor- och uttrycksreglerna på grund av rädsla att förstöra relationen med personen.

I de sociala kontexterna anpassas det vi känner efter rådande känslor- och uttrycksregler som är baserade på andras reaktioner och emotionsuttryck. Nick anpassar och hanterar sina känslor av rädsla för att inte riskera relationen med någon han precis har lärt känna. Nick orienterar sig genom de rådande känsloreglerna och gör sig själv påmind om det så kallade regelinran. Nicks uttalande styrker begreppet om emotionsregimet som ett samlat system av känslor- och uttrycksregler som i kombination med språket gör det möjligt att reflektera kring emotioner och de emotionella processerna.

Noah berättar att han hade försökt prata ut ur en situation om han hade upplevt den hotfull, under förutsättning att situationen hade tillåtit det, annars hade han ringt polisen. I Noahs fall går att tyda att Noah hade använt sig av känslor- och uttrycksregler. Även om han senare berättar att han hade känt sig hotad och oroad så hade han pratat med dessa som hotar

honom för att lösa situationen. Detta kan sammankopplas med känslö- och uttrycksreglerna om det man egentligen känner och det man uttrycker och är en del av den emotionella regimen tillsammans med de emotionella processerna. Han agerar efter de handlingsexterna emotionerna där fokuset flyttas från den aktuella handlingen till en annan handling (ibid).

Genom att tala om emotionsregimet så sätts det således språk och de regler som omger emotionerna i fokus (Wettergren, 2013)

5.2. Könade emotionella manus

Nedan kommer analysen av hur de unga männen talar om känslorna, rädsla och trygghet. Vidare diskuteras även konsekvenserna som har identifierats i empirin. Ett begrepp som uppkommit efter inkodningen är manlig emotionsväxling.

En fråga som ställdes till Frank var, om han tycker det är svårt att prata om känslorna rädsla och trygghet. Av intervjun att tyda framgår det att han tycker att det är mer något kvinnor gör. Det anses inte manligt att prata om känslor, menar Frank. På frågan hur det kommer sig svarar han att män som inte vill prata om känslor vill inte anses svaga, de vill behålla sin manlighet. Samtidigt poängterar Frank att det inte heller bör vara omanligt att prata om sitt liv och känslor.

Med den heterosexuella emotionsregimet tillkommer även könade manus för manliga och kvinnliga sätt att uppleva och uttrycka känslor. Ur ett, att göra kön perspektiv, ses kön som något sociala aktörer skapar i samspel med andra. Människan själv gör genus utifrån befintliga föreställningar om manlighet och kvinnlighet. Frank menar att det är mer kvinnligt och inte manligt att prata om känslor, (vilket är tydligt kopplat till socialisationsprocessen och de signifikanta andra) samtidigt som han poängterar att det inte heller bör vara omanligt att prata om känslor. Detta styrker teorin om att genus konstrueras genom interaktion och är föränderlig beroende på situationer och tid (Carrigan med flera, 1985).

Intervjudeltagaren Martin menar att det finns skillnader mellan grupper i samhället, mellan tjejer och killar och situationer. Han talar om att kvinnor inte kan försvara sig på samma sätt som män och att killar agerar mer i handlingar än kvinnor. På frågan vad han menar med att killar agerar mer i handlingar, så svarar han, att det har att göra med den manliga kulturen. Han fortsätter med att påpeka att män ofta vill visa sig starka, de vill bära på ryktet att ingen kan göra dem ”något” och att det på så vis har det blivit en kultur av det.

Barn tillskrivs tidigt olika emotioner beroende på om det är en pojke eller flicka. Socialisationsprocessen både inom familj och utanför familjen är applicerbar i Martins uttalande och hans syn på, att han upplever att kvinnor inte kan försvara sig på samma sätt som män. Genom de subtila processerna i interaktioner mellan barn och föräldrar förstärks känslorna om vad som anses vara manligt och kvinnligt. ”killar bör agera, tjejer bör agera”

En fråga som ställdes till samtliga intervjudeltagare var, om de är rädda för något, samtliga svarade nej utan att reflektera över frågan. De sociala förväntningarna kring maskulinitet kan vara en bidragande faktor till att de svarade nej utan reflektion. För att återknyta till Burcars (2005) studie om att det anses vara omanligt att visa sig sårbar. De sociala förväntningarna kring maskulinitet kan även hindrar dem att uppriktigt svara på frågorna om rädsla, vilket kan ses av intervjupersonernas svar.

Frank berättar under intervjun att dem enda som pratar om känslor är kvinnor. Han berättar vidare att, det enda media gör är att lyfta fram kvinnor och att man aldrig hör en man prata om känslor. Han poängterar även att alla hanterar känslor på olika sätt, och att man inte bör gå och intervjua en kriminell, detta för att han inte kommer gå med på det, eftersom han kan anses vara feg av sina ”grabbar”.

Att anses feg av sina ”grabbar” om man talar om känslor som Frank uttrycker det styrker teorierna om att känslan av stolthet fungerar som ett styrmedel. Utöver detta är stolthetens betydelse ett medel att reglera ett konformt beteende. Man blir mer respekterad och bekräftad genom att ”göra rätt”, rätt i kontexten är, att som kille inte prata om känslor. Detta i sin tur blir ett erkännande som gör att personen känner sig bekväm (Wettergren, 2013).

5.2.1.Heterosexuella emotionsregimet

Samtliga intervjudeltagare förklarar, att de inte har någon känsla av rädsla när de lämnar hemmet. Hade de trots allt hamnat i en hotfull situation, så hade de inte varit rädda för att få sin röst hörd.

[...] Det är ren stolthet, man inte vill ge sig, och låta dem gå iväg och känna sig större än mig, hade jag hamnat i konflikt så hade jag försvarat mig till viss mån om de inte hade varit några vapen inblandade. (Martin)

Citatet ovan illustrerar, ifall Martin hade hamnat i en situation som är hotfull, så hade han velat få sin röst hörd oavsett vem det än är som är hotfull, och under förutsättning att han kan hantera situationen. Emotionerna riskerar att styra intervjudeltagarnas förnuft mer än vad förnuftet styr emotionerna, då makten i dimensionen inte tillåter intervjudeltagaren att en annan person tar över känslan av kontroll. Att visa rädsla skulle således vara detsamma som att visa svaghet. Emotionsbeteckning kan tydligt kopplas till situationer, om de väljer att känna vrede vid given situation så kommer de att visa vrede. Känslan förstärks av instinkten och ordet. Då blir det lättare att agera efter den (Jonsson med flera citerad i Hedenus med flera, 2015). Vilka emotioner som har störst betydelse för en individ går inte att svara på i förhand, utan allt hänger på sammanhanget, tolkningen och omgivningen, därför är det svårt att tyda vad Martin egentligen hade känt i ögonblicket. Det han endast uttalar sig om är, att han inte hade velat låta personerna som är hotfulla känna sig större på grund av stoltheten. Martins subjektiva känsla kan inte redogöras eftersom det är andra faktorer som har betydande påverkan för hur en individ kommer att känna för studien i den aktuella situation som råder.

I våra kroppar förankras den heterosexuella maktordningen som ett resultat från den socialisation som vi får genom ”signifikanta andra”. Med den heterosexuella emotionsregimet följer även könade manus för manliga och kvinnliga sätt att både uppleva och uttrycka känslor. Som intervjudeltagaren Martin uttrycker det, - det är ren stolthet, man vill inte låta dem gå iväg.

Vissa emotioner som skam och stolthet fungerar som styrmedel för att människan ska anpassas till både känsloregler och andra outtalade regler. I Martins fall, så är inte bara stoltheten ett styrmedel, utan även en känsla av makt. Utöver detta spelar självförtroendet den största rollen i handlingen. Man känner en stolthet över att vara bekräftad som en som gör rätt, att man vågar handla i olika situationer. Stolthetens betydelse är ett sätt att reglera likformigt beteende. Att bli respekterad är ett erkännande i sig och det gör att personen känner sig trygg och bekväm (Wettergren, 2013). Att skåda från Martins uttal så påverkar storleken av stolthet även känslan av trygghet.

På en fråga ställd till Erik om han hade känt sig rädd om han hade hamnat i en hotfull situation varpå han svarar:

-Varför ska jag vara rädd?

Citatet ovan illustrerar hur Erik svarade med en motfråga. Människor gör genus utifrån befintliga föreställningar om manlighet och kvinnlighet, eftersom de vill framstå som begripliga i andra människors ögon. Dessa processer följer oss livet ut. Genom att justera våra tal och kroppar utefter manliga och kvinnliga föreställningar kan man bedöma att det biologiska könet skiljer sig från det socialt konstruerade genuset. Förvisso är det givet, att man på förhand inte kan svara på vilka emotioner Erik hade upplevt om han hade hamnat i en sådan situation. Genom att Erik svarar på ställd fråga med en motfråga (trots att situationen är hotfull) är förvisso inget starkt argument till att han konstruerar genus utefter föreställningarna om manlighet, men tillräckligt för att förstå att det är ett medel som används för att framstå som ”begripligt manlig” i intervjudeltagarens ögon. Genus är något som uppkommer i interaktion med andra människor. Genus kan alltså göras på olika sätt där man kan kombinera attributen med handlingar, uttal och ord (Connell 2009/2002 citerad i Esseveld med flera i Hedenus med flera, 2015).

5.2.2 Den ”manliga” emotionsväxlingen

Intervjudeltagaren Nick berättar att man ska vara rak och ärlig men ändå behålla god relation till personer i sin omgivning, oavsett om det är någon som han har känt i en dag eller flera år, han berättar även att han är mer noggrann med att förklara sig själv med personer han inte har känt så länge, och att han tänker på hur han uttrycker sig. Om det uppstår missförstånd så försöker han att förklara vad han egentligen menade och att det har förekommit situationer där folk har tolkat honom ”hård” i sättet att prata, berättar Nick. Han påpekar även att det många gånger har lett till missförstånd. Vid de tillfällen missförstånd har skett förklarar Nick att han har ändrat sättet att prata med personen i fråga.

I en emotionsregim finns uppförandekoder med känslö- och uttrycksregler. De regerande emotionsregimet i Sverige är allmänt dämpat och kontrollerat emotionellt uttryck i alla sammanhang. Om man däremot höjer rösten eller inte ”kontrollerar” sina känslor i en viss situation så kan kroppsspråket uppfattas som direkt hotfullt vilket egentligen bryter mot reglerna i emotionsregimet (Wettergren, 2013). Nick berättar att folk har tolkat honom som ”hård” i sättet att prata, vilket har lett till emotiv dissonans. När han sedan försöker förklara vad han egentligen menade visar detta på en emotionsväxling där han återgår till de uppförandekoder som är inpräglade i oss. Genom att Nick har uppfattat ”missförståndet” som han menar har gett uttryck hos personen han diskuterar med, har han övergått till att förklara på ett annorlunda sätt vad han egentligen menade.

Intervjudeltagarna berättar även att de hade konfronterat tillbaka i en hotfull situation så länge det inte är många involverade eller att det finns tillhygge inblandat, men om det endast är en som konfronterar så hade dem absolut inte gett vika. När man har frågat intervjudeltagarna vad som menas med ”konfrontation” har de förklarat att det förknippas med en hotfull situation. Samtliga intervjudeltagare poängterade att det var viktigt att stå på sig oavsett vilken situation man hamnar i, men att allt hänger på sammanhang och omgivning, samt vilka som är inblandade. Martin berättade om hur han hade känt och agerat vid en eventuell konfrontation:

[...] Jag letar inte efter att bråka, jag vill ingen illa,
därför skulle jag inte konfrontera tillbaka,
men jag hade inte heller gett mig i första taget (Martin).

Av citatet ovan illustreras även en emotionsväxling, där man redan till en början förhåller sig till de uttrycksregler som finns genom att inte konfrontera tillbaka, men intervjudeltagaren förklarar även att han inte hade gett sig i första taget. Emotionsväxlingen är således kopplad till emotionsregimet. Om man förhåller sig till emotionsregimet så följer man även de uttrycksregler som ingår i den. Om man däremot bryter mot dessa uppförandekoder så leder detta till en emotiv dissonans. Samtliga intervjudeltagarna förklarar att de inte har någon inställning till bråk eller att de är rädda, men genom att konfrontera tillbaka styrker begreppet om emotionsväxling då de inte hade hanterat eller kontrollerat sina känslor om de hade blivit konfronterade. Att kontrollera sina känslor innebär i sammanhanget, att inte agera ut dem. Genom att inte ”ge sig i första taget” visar på att känslorna inte kontrolleras i given situation, och bryter mot uppförandekoderna som ingår i emotionsregimet (Wettergren, 2013).

6. Slutsats

Under denna rubrik redogörs det för de slutsatser som analysen har lett fram till. Studiens slutsatser är uppdelade i två underrubriker som besvarar respektive frågeställning

6.1 Hur upplever unga män känslorna om trygghet och rädsla?

Utifrån analysen av studiens material kan en slutsats dras att de intervjuade unga männen både upplever biologiskt grundade och socialt konstruerade känslor av rädsla och trygghet. I kontext innebär det att känslorna om rädsla och trygghet förknippar intervjudeltagarna i studien med den sociala terrängen och i samspel med andra människor. Människorna i den sociala terrängen är en faktor som både ökar känslan av trygghet, minskar den och bidrar även till känsla av rädsla. Även det förflutna påverkar vissa intervjudeltagare som en del av de handlingsinterna bakgrundsemotionerna där en känsla av flyt och rutin ingår. Intervjudeltagarna använder sig av olika strategier för att orientera sig i den sociala terrängen, strategier som ett led för att både öka känslan av trygghet och minska känslan av rädsla, exempelvis genom att stänga av musiken när man är ute nattetid, genom att välja en annan väg på väg hem och genom att försöka prata sig ur en hotfull situation. Det som är signifikant i studien är att intervjudeltagarna inte en enda gång kopplar känslan av rädsla till brott utan endast situationer och företeelser som händer i deras vardagliga liv. Vidare kan det konstateras att makt och status dimensionen utgör en viktig funktion i deras vardag utan att de är medvetna om den. Analysen visar även på att intervjudeltagarna inte ger tillkänna någon större rädsla i hotfulla situationer och orsaken till detta hänger ihop med deras stolthet som en del av emotionsregimet, där stolthet som känsla är statusgivande för intervjudeltagaren.

6.2 Hur talar unga män om rädsla och trygghet?

Samtliga intervjuer visar att de unga männen generellt inte har svårt att prata om känslor men att de inte helst gör det, för det är något som kvinnorna gör, menar vissa intervjudeltagare. Utifrån analysen av studiens material kan man dra en slutsats att de manliga intervjudeltagarna gärna vill visa en känsla av stolthet, speciellt när de är i situationer eller möte med någon de känner sig hotade av. Analysen visar också att intervjudeltagarna inte har någon inställning om rädsla när de lämnar sina hem, och att de skulle möta eventuella hotfulla situationer med försvar.

Trots vissa uttal från intervjupersonerna så finns det inte många argument till att intervjudeltagarna konstruerar genus, men det finns tillräckliga medel (som svar på vissa frågor, deras egna idéer om kvinnor och män), som används av intervjudeltagarna för att de ska framstå som ”manliga”.

Den övergripande slutsatsen utifrån analysen i studiens material, är att intervjudeltagarna förknippar rädsla med svaghet, en känsla som enligt dem inte bör visas. Detta som ett resultat av socialisationsprocessen, och de subtila processerna i interaktioner mellan barn och föräldrar, där föräldrarna tillskriver tidigt olika emotioner beroende på om det är en pojke eller flicka. Rädsla och oro tillskrivs mer flickorna, medan vrede tillskrivs pojkarna (Jonsson med flera citerad i Hedenus med flera, 2015).

Sammanfattningsvis visar empirin att intervjudeltagarna inte gärna vill förknippas med rädsla. Man ska således belysa, bara för att de unga männen inte visar rädsla betyder inte att de inte har rädsla, de kulturella förväntningarna minskar möjligheten att göra annat än kvinnligt och manligt, och intervjudeltagarna gör genus utifrån de befintliga föreställningarna om manlighet och kvinnlighet. Det är konstruktionen av genus som förmedlar kön. Simone De Beauvoir menade att skillnaderna i kvinnor och mäns kroppar inte har betydelse i sig, utan att de får sin betydelse i sociala sammanhang (Esseveld med flera citerad i Hedenus med flera, 2015).

6.3 Avslutande diskussion och egna reflektioner

Vid flera tillfällen får intervjudeltagarna frågor om rädsla och trygghet. Även om frågorna om rädsla besvarades så försvarade intervjudeltagarna sig genom att säga att de inte är rädda. Oavsett vilken fråga man ställde om rädsla fann man ett visst mönster bland intervjudeltagarna, ett mönster där de inte ville framställa sig som rädda, eller i alla fall ge uttryck för rädsla. När man frågade intervjudeltagarna om de tycker det är svårt att prata känslor svarade vissa av dem, nej det är inte svårt. Det är nog bara inte så manligt att göra det. I denna studie har inte intervjudeltagarna en enda gång förknippat rädsla med brott, utan de förknippar rädsla och trygghet som känsla med andra parametrar.

Det har i denna studie varit avsevärt svårt att fånga upp om de unga männen framställer känslor, och om de framställer dem på något sätt. Att de har pratat om känslorna har inte varit svårt att fånga men de kanske har upplevt obehag med tal om känslorna då flera av intervjudeltagarna uttryckte att de gärna inte pratar känslor för det inte är manligt, men att det inte gör dem något.

Något som kan betraktas som en märkbar del av studiens slutsatser är att ett nytt fenomen identifierats vilket jag anser är en styrka med denna uppsats.

6.4 Förslag till vidare forskning

Ett förslag till vidare forskning är studera hur kvinnor tolkar upplevelsen om rädsla och trygghet och jämföra om det skiljer sig i *emotionsväxling* när det gäller könen. Att kvinnor är mer emotionella, eller i alla fall uttrycker mer emotioner än män är givet men om de hade växlat i emotionerna mer eller mindre än männen är att återstå för de framtida studierna.

Med hopp om att denna uppsats om unga mäns känslor om rädsla och trygghet väckt lika mycket intresse hos läsaren som hos mig, och att detta inspirerar någon till att forska detta spännande ämne vidare, eller vidare om emotionsväxling varierar mellan kön.

"Avoiding danger is no safer in the long run than outright exposure.

The fearful are caught as often as the bold"

Helen Keller

Litteratur och rapporter

Andersson, Birgitta, Planera för trygghet i offentlig miljö (Gröna fakta 8/2002), 2002, SLU/Movium, Alna

Bryman, Alan (2018). Samhällsvetenskapliga metoder. 3., [rev.] uppl. Malmö: Liber

Burcar Alm, Veronika (2005), Gestaltningar av offererfarenheter: samtal med unga män som utsatts för brott. <https://portal.research.lu.se/ws/files/4858901/1515540.pdf>

Brottsförebyggande rådet (Brå) (2017). Nationella trygghetsundersökningen 2016: Om utsatthet, otrygghet och förtroende (Rapport 2017:1). Stockholm: Brottsförebyggande rådet. http://www.bra.se/download/18.37179ae158196cb172d6047/1483969937948/2017_1_Nationella_trygghetsundersokningen_2016.pdf

Carrigan Tim, Connell Bob, Lee John (1985). Towards a New Sociology of Masculinity. Theory and Society, vol 14, nr 5 (sep., 1985), s 551 – 604

Connell, Raewyn (1995), Maskuliniteter. Göteborg: Daidalos AB

Ferraro F. Kenneth, L.Grange Randy (1987) The measurement of Fear of Crime

Furedi Frank (2007). The only thing we have to fear is the ‘culture of fear’ itself. (pp 1-11)

Garland, David (2001). The Culture of Control: Crime and Social Order in Contemporary Society. New York: Oxford University Press Inc

Giddens, Anthony (2003), Modernitetens följder, Studentlitteratur, Lund

Giddens, Anthony (1999), Modernitet och självidentitet, Självet och samhället i den senmoderna epotek, Bokförlaget Daidalos AB

Genzöe, Lena (2005) Feminism. Stockholm: Bilda Förlag.

George, Gerbner, Larry Gross, Michael Morgan, Nancy Signorielli, (1980), The "Mainstreaming" off America: Violence Profile No. 11 Journal of Communication, hämtat från <https://web.asc.upenn.edu/Gerbner/Asset.aspx?assetID=391>

Hale, Chris (1996). Fear of crime: A Review of the Literature. International Review of Victimology, 4 (2), ss. 79-150. Hämtat från; <https://doi.org/10.1177/026975809600400201>

Heber, Anita (2007), Var rädd om dig! Rädsla för brott enligt forskning, intervjupersoner och dagspress <http://su.diva-portal.org/smash/get/diva2:197202/FULLTEXT01.pdf>

Hedenus, Anna, Björk Sofia, Gréen Shmlyar Oksana (2015), Feministiskt tänkande och sociologi, Upplaga 1:2, Studentlitteratur AB, Lund

Hochschild, Arlie (2003) The Managed Heart – Commercialization of human feeling with a new afterword University of California Press Berkely and Los Angeles, California

Lozanovski Jeannette, Wadbring Ingela (2013), Rapport Maj 2013, Unga nyheter

Lorenc Theo, Petticrew, Mark, Whitehead Margaret, Neary David, Clayton Stephen, Wright Kath, Thomson Hilary, Cummins Steven, Sowden Amanda, Renton Adrian, (2013). Fear of crime and the environment: systematic review of UK qualitative evidence. BMC Public Health, 13 (496). DOI: 10.1186/1471-2458-13-496.

Patton, Michael Quinn (1990) Qualitative Evaluation and Research Methods. (Newbury Park, CA)

Pain, Rachel , (2001), Gender, Race, Age and Fear in the City, Urban Studies, Vol, 38 pp 899–913, Hämtat från, <https://www.jstor.org/stable/43100429?socuid=5cd713a2-d329-4384-9a38-e81315ca6530&socplat=email>

Rader, Nicole, Cossman Jeralynn(2011), Gender differences in U.S. College Students' Fear for Others, https://www.researchgate.net/publication/225385319_Gender_Differences_in_US_College_Students'_Fear_for_Others

Regeringsförklaringen, (2003)

Hämtat från;

<https://www.regeringen.se/49b6b3/contentassets/715b74410fb44c3f91fc1032f47a7467/regeringsforklaringen-16-september-2003>

Rennstam, Jens och Wästerfors, David (2015), Från Stoff till studie, Studentlitteratur AB, Lund

Rienecker, Lotter, Jorgensen, Stray, Peter (2019), Fjärde upplagan – Att skriva en bra uppsats, Liber AB, Stockholm

Sideridou, Nicki (2001), Emotioner och emotionella uttryck i Sverige och Grekland. MA, University of Gothenburg.

Sutton M. Robbie and Farrall, Steven (2005) “Gender, Socially Desirable Responding and the Fear of Crime Are Women Really More Anxious about Crime?” British Journal of Criminology 45, no. 2

Sjöberg, Katarina & Wästerfors David (2008) ” Uppdrag forskning -konsten att genomföra kvalitativa studier” Författarna och Liber AB

Vetenskapsrådet (2002). Forskningsetiska principer: inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning. Stockholm: Vetenskapsrådet. <http://www.codex.vr.se/texts/HSFR.pdf>

G. Skogan Wesley, Maxfield G. Michael (1980), Coping with Crime: Victimization, Fear, and Reactions to Crime in Three American Cities, , <https://www.ncjrs.gov/pdffiles1/nij/85506.pdf>

Wettergren, Åsa, Emotionssociologi (2013), Gleerups utbildning AB.

Wettergren, Åsa, Starrin Bengt & Lindgren Gerd (2008) ”Känslornas återkomst i socialvetenskaperna s.11–27 i Det sociala livets emotionella grunder Wettergren, Åsa, Starrin, Bengt & Lindgren, Gerd (red) Malmö: Liber AB

<https://www.svd.se/man-ar-inte-fostrade-att-prata-kanslor>

Bilaga 1. Intervjuguide

Frågor och teman

Bakgrundsfrågor:

- Vill du berätta om dig själv
- Hur kan du beskriva dig själv
- Var är du född
- Vilket år är du född och hur gammal är du
- Var/ hur bor du
- Hur ser en vanlig dag ut för dig

Tematiska frågor om trygghet /Framställning av genus

- Hur definierar du trygghet?
- Vad innebär trygghet för dig?
- Känner du dig trygg i livet?
- Vad är det som gör att du känner dig trygg/ inte trygg?
- Finns det situationer i livet som du upplever inte har ökat din känsla till trygghet?
- Hur upplever du din livssituation?

Tematiska frågor om rädsla / Framställning av genus

- Vad tänker du på när du hör ordet rädsla?
- Vad innebär rädsla för dig?
- Finns det tillfällen som gör dig rädd?
- Finns det platser du undviker?
- Känner du dig begränsad att göra vissa saker för att inte bli rädd?
- Finns det situationer du inte vill hamna i?
- Har du blivit utsatt för brott? /har du hamnat i någon hotfull situation?

Avslutande frågor

- Är det något du vill ta upp som vi inte har pratat om? Eller några andra frågor?

Bilaga 2.

Hej Facebook och alla vänner. Jag håller på och skriver en kandidatuppsats och behöver därför komma i kontakt med unga män i åldern 18–24 som kan tänka sig ställa upp på en intervju. Studien kommer att handla om trygghet och rädsla.

Vet ni någon som kan tänka sig ställa upp? Det kan vara en vän, son, bror, vem som helst så länge han är mellan 18–24 år. Dela gärna så får de som infaller i ålderskriterierna skicka PM.

OBS! Intervjuerna kommer att utföras i enlighet med de fyra etiska principerna om informationskravet, samtyckeskravet, Konfidentialitetskravet och nyttjandekravet.

Tacksam